

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO-572441-I/07/AB

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, dnia 18.08.2011

Pan

Wójt / Burmistrz / Prezydent

Ponad 2 miliony polskich obywateli ma problemy z korzystaniem ze swoich praw wyborczych. W zdecydowanej większości są to osoby z niepełnosprawnością i osoby starsze. Obecnie, za sprawą nowych regulacji prawnych, a także przy odpowiednim wysiłku władz samorządowych, możemy stworzyć im możliwość uczestnictwa w procesie współtworzenia polskiej demokracji.

Przed wszystkim upowszechnienia wymaga informacja o tzw. alternatywnych metodach głosowania. Przepisy Kodeksu wyborczego przewidują możliwość głosowania przez pełnomocnika lub głosowania korespondencyjnego dla osób o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Wyborcy niewidomi i słabowidzący będą mogli zagłosować przy pomocy nakładek z opisem w alfabecie Braille'a.

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w Kodeksie Wyborczym, podczas najbliższych wyborów w każdej gminie co najmniej 1/5 spośród wszystkich lokali wyborczych musi być dostosowana do potrzeb wyborców z niepełnosprawnościami. Władze samorządowe są zobowiązane do zweryfikowania stanu technicznego lokali obwodowych komisji wyborczych przed umieszczeniem ich na liście lokali przyjaznych osobom z niepełnosprawnościami. W szczególności gruntownego przeglądu wymagają podjazdy i windy dla takich osób. Ponadto wskazane jest stworzenie osobom z niepełnosprawnościami możliwości skorzystania z bezpłatnego transportu do lokalu wyborczego na terenie gminy, jak również istnieje obowiązek spopularyzowania wiedzy o nowelizacjach i aktualnym stanie prawa wyborczego.

Jednak jak uczy doświadczenie, obowiązki gmin nie zawsze są właściwie realizowane. Z kontroli przeprowadzonej w ub. roku przez pracowników Biura RPO wynika, że ok. 1/3 lokali oznaczonych jako dostosowane do potrzeb niepełnosprawnego wyborcy, w praktyce nie spełniało określonych prawem wymagań.

Zwracam się z serdeczną prośbą do wójtów, burmistrzów i prezydentów polskich miast o dołożenie wszelkich starań, aby w czasie wyborów 9 października 2011 roku wszyscy obywatele mogli skorzystać ze swoich praw wyborczych. Aby decydujące znaczenie miała wola udziału w głosowaniu, a nie wiek czy stan zdrowia. Nasze wspólne działanie może sprawić, że polska demokracja będzie coraz sprawniejsza - coraz lepiej będzie służyć państwu i jego obywatelom.

Z wyrazami szacunku

Irena Lipowicz